

Maikki Harjanne

KOSKA

ntamo

Koska

© 2013 Maikki Harjanne
ISBN 978-952-215-406-4

ULKOASU
Make Copies

KANNEN KUVA
Kalju Kivi

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2013
ntamo
www.ntamo.net

Maikki Harjanne

KOSKA

Runoja

ntamo

KOSKA

Koska en muista, silmieni on täytynyt olla kiinni
kun nousit junaan, suljit oven perässäsi.
Muistan raiteiden kapenemisen. En junaan. En sinua,
miestä joka astui junaan, koska silmäni olivat kiinni.

Koska saan tietää että hän on täysin terve? Ei jätä tätä
synkkien kuusten maata, kuten hän aikoinaan sanoi.
Hän, norjalainen. Hän, rakas ystäväni.

Koska voin istuskella portailla, pelkäämättä salaman
iskemistä vastapäiseen mäntyyn?

Koska on sellainen aika, että sadepisarat helmeilevät
puiden lehdillä?

Koska on sellainen aika, että katselen kuistilla
siilin juoksua pihan poikki?

Koska nukkuisin uneni yli. Ymmärtäisin sen uneksi,
en itkisi kohtaamisia, joita ei ollut. *Koska*?

Koska juoksisit luokseni veden poikki? Pelotta.
Kimmeltävässä kuunvalossa? *Koska*?

Koska paistat minulle köyhiä ritareita?
Hillon olen valmistanut viime vuonna. Kerma taitaa olla
astiaansa kovettunut, astiansa muotoiseksi juuttunut.

Koska koirani rakkaus voittaa arkuuden.
Koska se nuolaisee kreivittären poskea? Koska?

Koska pilvi liimautuu norsuksi työhuoneeni taivaalle?
Koska tanssin tiilenpunaisella kentällä valssia pallon
ja tennismailan kanssa?

Koska sateessa lojuneen mailani jänteet kiristyvät
kestämään kierresyötön, vahvan rystylyönnin? Huomenna?

Koska en ole Onnetar, en voi jakaa maailmalle
kaikkea hyvyyttä, poistaa köyhyyttä, sotia,
koska olen minä. Vajavainen.

KUKA I

*K*uka oli se joka laittoi isäni jalkojen juureen,
kaivon viereen miinan? Jotten näkisi häntä ?
Vai hän minua? Kuka oli hän, miinan asettaja?

Kuka taas oli se poliisi joka pylläsi minut ikkunasta sisään
juhannupäivänä. Ei tullut kahville, hänen oli vahdittava
Neuvostoliiton lähetystä, kadulla.

Kuka antoi minulle Ateneumista varastetun kipsikäden?
Sanoi: kylmää kättä, se mies on sinulle väärä.

Kuka laatoitti keittiön lattiamme; sinä ja minä.
Saunan lattian taas Essolta löytämäni miehet.

Kuka laittoi lautaselleni ryynimakkaran, makkaran,
josta jäi ikuinen inho.

Kuka söi ensimmäisen banaanin Ruotsissa 1951?
Minä. Ehkä joku toinenkin. Kukaan ei kirjoittanut
ensibanaanistani lehdissä. Miten olisikaan.

Kuka pyyhkisi pölyt kirjahyllystäni, varoen jo
vaurioituneita rakkaimpiani. Kuka sen tekisi, hellävaroen,
kuin vastasyntyntä hoitaen?

Kuka luisteli järven ympäri vaatteitta, alasti?
Pakkasaamuna, auringon sokaistessa silmänsä.
Hänkö joka pakkasi matkalaukkunsa
ja varasi huoneen New Yorkista,
lentääkseen sieltä toiseen avaruuteen
jättäen matkalaukkunsa t-paidan
johon oli painettu Matissen maalaus.

JOTTA I

Jotta Daidalos ja poikansa Ikaros
eivät olisi kadonneet labyrinttiin,
jonka Daidalos Minokselle suunnitteli,
kasvatti Daidalos siivet vapautensa lentoon.

Jotta katseeni ei juuttuisi pihan hiekkaan,
minun on suljettava silmäni.

Jotta muistaisin, hänet, sinut, heidät, säästän
joulukorttini. Jotta muistaisin, liimaan kuvanne
otsalohkooni. Luen korttini vappuna, jotta muistaisin.

Jotta voisin valmistaa vasikantanssia,
pitäisi minun lämmittää leivinuuni, löytää navetta
jossa olisi tiineenä oleva lehmä ja poikimisaika tiedossa.
Kanamunat saisin pyöräilymatkan päästä, munatalosta.

Jotta olisit kanssani niin kauan,
että laahustaisimme sateenkaaren päähän.
Silloin hallitsisimme seitsemää väriä.
Toisiamme.

Jotta sadetta tulisi tarpeeksi perunoittemme kasvaa,
savuahventemme seuraksi juhannusvalmiina.

Jotta näin tapahtuisi istun yön laiturilla ja lasken tähtiä.
Kun pääsen voimalukuuni, sukellan kuun siltaan.
Ja aamulla sade tulisi.
Sinä päivänä uisimme järven poikki
jotta sade saapuisi myös ensi vuonna.

Jotta en kaipaisi sinua jokaisena aamuna, en sumuisena,
en kirkkaana, toivoisin, ettet katoaisi ennen minua.
Silloin lakkaisin uneksimasta
ja yö jatkuisi aamuun ja iltaan.

Jotta porkkana ei kasvaisi ahtaudessa kieroksi, hoikaksi,
siihen tarvitsisin apuasi. Kuinka niin?
Mieti sitä.

Jotta tiskit tiskautuisivat,
siihen tarvitaan kahdeksatta kättä.

Jotta Hesarit kulkeutuisivat paperinkeräyslaatikkoon,
siihen tarvitaan sinunkin käsiäsi, lehtiä hiveleviä käsiä.

Jotta tuntisin samaa joutilaisuutta leppäkertun kanssa,
laskeudun varovasti nurmikolle, sen kuumen kiven viereen
jossa sisiliskot majailevat.

Jotta kuulisin kosken, Ankkapurhan kohinan, suljen
silmäni järvemme rannassa, täällä,
kaukana lapsuuteni joesta.

Paavo Haavikko tuli aikanaan sanoneeksi tällaisenkin lauseen: ”Runo on se kun joku puhuu.” Hän tarkoitti, että lauseet muuttuvat runoksi, kun puhujalla on oma ääni ja vilpitön tapa sanoa asiansa. Ja sitten tarvitaan vielä hetki, kun runot alkavat kirjoittaa itse itseään. Maikki Harjanteen runot ovat juuri sellaisia, ne etsivät ja hahmottavat maailmaa herkeämättömillä kysymyksillä, joista vähitellen muodostuu myös isoja, koskettavia ja yllättäviäkin vastauksia:

Harvoin tapaa toista jalkaansa nilkuttavaa,
rampaa ankkaa, tai ylilihavaa rottaa, jolla on
anteeksipyytävä hämääntynyt katse.
Harvoin. Kun niin tapahtuu, sen olettaa
merkiksi suuresta onnesta.

Harvoin, vajotessasi suonsilmään,
odottamasi käsi ojentuu käteesi. Hyvin,
hyvin harvoin.

– *Hannu Mäkelä*

